

SM

kirjaamo@intermin.fi

Pekka Tulokas

Esko Koskinen

Hätäkeskuksen tuottamat palvelut pelastuslaitoksille

ISTIKE -alueen pelastuslaitokset (Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kymenlaakso, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo) ovat lähestyneet pelastusjohtajien hallitusta muistiolla, joka koskee hätäkeskuksen suorittamien tehtävien valumista pelastuslaitoksille.

Pelastusjohtajien hallitus yhtyy esitettyyn huoleen. Näyttäisi siltä, että Valtakunnallista yhteistyöryhmää ei ole käytetty Hätäkeskuslain 3 § 2 momentin tarkoittamista tukipalveluista ja tehtävänjaosta sopimiseen, Hätäkeskuslaitoksen ja sen palveluita käyttävien viranomaisten kesken, sen mukaan kuin se toiminnallisesti ja taloudellisesti on tarkoituksenmukaista. Yksipuolista ilmoittamista tehtävänjaon muuttamisesta ei voida pitää hyväksyttävänä.

Oheen on referoitu keskeiset osiot edellä mainitusta muistiosta.

KUOPION HÄTÄKESKUKSEN TUOTTAMAT PALVELUT ISTIKEEN KUULUVILLE PELASTUSLAITOKSILLE

Hätäkeskuslain (692/2010) 4 §:ssä on määritelty hätäkeskuslaitoksen tehtävät. Hätäkeskuslaitoksen keskeisiä tehtäviä ovat hätäkeskuspalvelujen tuottaminen ja hätäkeskuspalvelujen tuottamiseen liittyvä pelastustoimen viranomaisten toiminnan tukeminen. Lisäksi ko. pykälän 3 momentin mukaan Hätäkeskuslaitos voi turvallisuuden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi huolehtia sen toimialaan soveltuvien muiden tehtävien hoitamisesta.

ISTIKE pelastuslaitosten mukaan valtion ylläpitämän Hätäkeskuslaitoksen/Kuopion hätäkeskuksen aikana seuraavat tehtävät ovat siirtyneet / ovat siirtymässä kunnalliselle pelastustoimelle. Osaa tehtävistä on vielä toistaiseksi hoidettu hätäkeskuksessa, mutta eri yhteyksissä on esitetty niiden siirtämistä pelastuslaitoksen hoidettavaksi.

- Siltojen avausilmoitusten vastaanotto ja tiedon välittäminen hälytysajoneuvoille
- Lossien toiminnan keskeytysilmoitukset
- Lossien tilaukset hälytysajoneuvojen tulosuunnalle
- Väestöhälytinten puhetiekokeilut
- Hälytysajoneuvojen etuajo-oikeudet liikennevaloissa

- Kiireettömän avunantotehtävän välittäminen / yhteystiedon antaminen järvipelastajille. (Asiasta käyty tiukkaa neuvottelua, toistaiseksi hätäkeskus hoitaa)
- Kiireettömien lisäresurssien tilaaminen (esim. kaivinkoneet, nosturit, tukki-
rekat)
- Tulossa erittäin paljon resursseja ja osaamista vaativat hälytysvasteiden kirjaaminen, siirtäminen, testaaminen ja ylläpito ERICA:an

Lisäksi huomiota vaativat myös:

- Lähialueen (yhteistyö Venäjän kanssa) hälytysyhteyksien testaaminen säännöllisesti ei toimi. Kuopion hätäkeskukselta puuttuu mm. neuvotteluyhteys Venäjän viranomaisten kanssa.
- Harjoituksiin ja niiden suunnitteluun osallistumista ei ole (esim. valmiusharjoitukset).
- Hätäkeskuslaitos ei osallistu valtakunnallisiin pelastustoimen työryhmiin.
- Hätäkeskuslaitoksen organisoimien erilaisten yhteistyöryhmien työskentelytavat eivät välttämättä ole tarkoituksenmukaisia, asiat tuodaan ilmoitusluontoisina ilman aitoa keskustelua ja linjausmahdollisuuksia. Esimerkiksi olemme kuulleet, että häken puolella koetaan toimivana ratkaisuna viranomaisverkottuminen ns. yhden luukun periaatteella tilanne- ja johtokeskusten kautta?
- Hätäkeskus ei osallistu pelastuslaitosten erityissuunnitelmien laatimiseen (esim. suuronnettomuussuunnitelma). Hätäkeskuslaitos ei osallistu vedoten resurssipulaan. Miksi pelastusosasto / avi ei velvoita osallistumaan?
- Soittovarmistukset.
- Puolustusvoimien ammuntojen ilmoitusten vastaanotto (valaisuammuksien ym. käyttö; osoitetiedon kirjaaminen järjestelmään vähentää turhia hälytyksiä).

Pelastuslaitosten säästöohjelman aikana tehtäväsiirtoja ei voida hyväksyä, etenkin kun otetaan huomioon esimerkiksi se, että uuden ERICA-tietojärjestelmän käyttöönoton vuoksi hälytysvasteiden kirjaaminen, siirto, ylläpito ja testaaminen vaativat merkittävän lisäpanoksen henkilötyöresursseihin pelastuslaitoksilta.

Sisäministeriö seuraa pelastuslaitosten säästötavoitteiden toteutumista. Tavoitellut säästöt tulee toteuttaa päällystön määrää vähentämällä palvelutasoa kuitenkin laskematta. Silti merkittävä osa tehtävistä, joita Hätäkeskuslaitos haluaa siirtää / on siirtämässä pelastuslaitoksille, ovat tehtäviä, jotka kuuluvat nimenomaan päällystölle, esimerkiksi vastesuunnittelu. On erittäin huolestuttavaa, että tehtävien määrä kasvaa resurssien vähentyessä.

14.11.2014

Pelastusjohtajien hallitus toivoo, että tehtäviensiiirtoa ei tehdä osaoptimoimalla, vaan huomioimalla muutosten aiheuttama vaikutus yhteiskunnan kokonaistalouteen. Pelastusjohtajat toivovat edelleen, että asiasta neuvotellaan esimerkiksi pelastusjohtajien kokouksen yhteydessä.

Jyväskylässä 3.12.2014

Simo Tarvainen
puheenjohtaja

Jakelu: SM, Koskinen, Tulokas
pelastusjohtajat, Rahikainen

Tiedoksi: Kunnasvuori